

Styrelsen for Videregående uddannelse

Bredgade 43
1260 København K
Att.: Thomas Voigt Lund
Sagsnr. 16/056072

16. januar 2017

HØRINGSSVAR OVER UDKAST TIL BEKENDTGØRELSE OM ADGANG TIL BACHELORUDDANNELSER VED UNIVERSITETERNE OG BEKENDTGØRELSE OM ADGANG TIL KANDIDATUDDANNELSERNE VED UNIVERSITETERNE

Danske Studerendes Fællesråd (DSF) har med interesse læst udkastene vedr. ændrede bekendtgørelser om adgang til henholdsvis bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne som følge af lovforslag L 69.

Som vi også påpegede i høringen af L 69, så mener vi, at det er vigtigt at have fokus på at sikre et fleksibelt og gennemsigtigt uddannelsessystem. Vi finder, at dette forslag trækker i en negativ retning, idet mulighederne for studerendes sammensætning af løbende uddannelsesvalg begrænses.

Grundet den meget korte proces og en manglende demokratisk debat finder vi det relevant at gentage denne kritik. Vores høringssvar er opdelt i specifikke kommentarer, som vedrører indeværende ændringer af bekendtgørelserne, og generelle kommentarer, som vedrører problemer og opmærksomhedspunkter i forlængelse af L 69 og dertilhørende ændringer i bekendtgørelserne.

Specifikke kommentarer

I forhold til udkast til bacheloradgangsbekendtgørelse har vi følgende kommentarer:

- a) Det fremgår gentagende gange i bekendtgørelsen, at eventuelle skærper af de aktuelle adgangskrav skal varsles 2 år før de træder i kraft. Dette gælder således i forhold til specifikke adgangskrav § 4, stk. 3, karakterkrav § 5, stk. 3, krav til sprogkundskaber § 8, stk. 4 og § 9, stk. 3 og kriterier for kvote 2 § 23, stk. 2. Vi betragter det således som en gængs praksis, at væsentlige ændringer i forhold til mulighederne for at opnå adgang til videregående uddannelser varsles med rettidig omhu både for at skærme ansøgere for eventuelt uforudsete ændringer og give dem en reel mulighed for at planlægge deres uddannelsesforløb. Derfor foreslår vi, at indeværende ændringer følger bekendtgørelsernes ånd og gængs praksis og dermed først indføres om 2 år ved sommeroptaget 2019. Dette skal sikre

- en ensartet praksis med hensyn til adgangsbegrænsninger og ligeledes fortsat sikre, at personer har mulighed for at planlægge deres studieforløb.
- b) I forlængelse foreslår vi, at praksis for en 2 års varsling inden yderligere skærper af adgangsmuligheden også inkluderer den nye § 12, stk. 2. Dette skal ses som et ønske om trods alt at skabe gennemsigtighed omkring de undtaget uddannelser. Som § 12, stk. 2 er formuleret i indeværende udkast, kan ministeren flytte enkelte uddannelse mellem § 12, stk. 1 og 2 fra dag til dag, hvilket må betragtes som meget uigennemskueligt. Vi foreslår, at § 12, stk. 2 ændres til: *”Stk. 2. Uddannelses- og Forskningsministeren kan beslutte, at adgangen til visse bacheloruddannelser tilrettelagt som heltidsuddannelser ikke er omfattet af stk. 1. Bacheloruddannelser, der ikke er omfattet af stk. 1, fremgår af bilag 2 til denne bekendtgørelse. Skærper af bacheloruddannelser, der ikke er omfattet af stk. 1, varsles med mindst 2 år, før de får virkning.”*
- c) Derudover gør vi opmærksom på, at vurdering af dispensationsmulighederne i § 12, stk. 3, nr. 1-3 vil medføre øgede administrative omkostninger, da de alle vil kræve en konkret vurdering fra ansøgning til ansøgning. Derudover mener vi, at vurderingen af, hvorvidt en konkret uddannelse har været anvendt i mindst 5 år, er særlig uklar. Særligt for universitetsuddannelser gælder det, at flertallet af uddannelser ikke ensidigt peger på en særlig profession. Dette vil skabe problemer i forhold til at sikre en ensartet praksis i forhold til dispensationerne på tværs af sektoren, og i værste fald kan det føre til uklar og sporadisk dispensationspraksis.
- d) I forhold til datoen for KOT-dag fra d. 30. til d. 28. juli i § 27 gør vi opmærksom på, at ændringen vil skabe problemer igen i 2019. Vi har forståelse for de praktiske årsager til at flytte datoen, men vil blot opfordre til en formulering, som sikrer, at KOT-dag ikke placeres på uhensigtsmæssige ugedage, fremfor at man ændrer § 27 fra år til år afhængigt af kalenderen.

I forhold til udkast til kandidatadgangsbekendtgørelse har vi følgende kommentarer:

- a) Ovenstående kritik af den manglende varsling af indeværende ændringer gør sig også gældende i kandidatadgangsbekendtgørelsen. Vi foreslår ligeledes, at § 11, stk. 2 ændres til: *”Stk. 2. Uddannelses- og Forskningsministeren kan beslutte, at adgangen til visse kandidatuddannelser tilrettelagt som heltidsuddannelser ikke er omfattet af stk. 1. Kandidatuddannelser, der ikke er omfattet af stk. 1, fremgår af bilag 2 til denne bekendtgørelse. Skærper af kandidatuddannelser, der ikke er omfattet af stk. 1, varsles med mindst 2 år, før de får virkning.”*

Afslutningsvis finder vi markeringerne af ændringer i udkast til bekendtgørelserne yderst overskueligt, hvilket letter arbejdet med høringer betydeligt.

Generelle kommentarer

Ligesom det fremgik af vores hørings svar til L 69, finder vi de foreslåede ændringer dybt kritisable. Det skyldes, at der allerede i de gamle bekendtgørelser var begrænsning af dobbeltuddannelse i form af den såkaldte "kandidatregel". Endvidere stiller vi os uforstående over, hvorfor forslaget betragtes som et spørgsmål vedrørende optagelseskapacitet, da det tydeligvis er krav til mulighederne for at opnå optagelse på en videregående uddannelse. Man står tilbage med det indtryk, at dette er gjort for at undgå den normale praksis med en 2 års periode for virkning af sådanne forslag. Endeligt er vi stærkt kritiske over for, at forslaget lægger op til øget brugerbetaling, og vi mener ikke, at muligheden for at foretage omvalg i forhold til karriere, område o.l. bør betinges af personers økonomiske vilkår.

Ministersvarene har klarlagt, at op mod 64 % af det realiserede besparede provenu frem mod 2020 udgøres af arbejdsudbudseffekter. Ligeledes forholder aftalepartierne sig indifferent til, at ministeriet selv skønner, at omkring hver fjerde, som er berørt af forslaget, vil droppe ud af deres nuværende uddannelse. Begge dele er dybt bekymrende. Det sidste fordi det er udtryk for en ikke uvæsentlig form for kynisme. Det forrige, da det med al tydelighed viser, hvor overdrevne de økonomiske udbudseffekter i forslaget er. Af den årlige gruppe på 1.155 personer, som man nu mod deres vilje og intentioner vil presse ud på arbejdsmarkedet, regner man med fuldt arbejdsudbud. Dette må betragtes som en stor usikkerhed i forslaget, da man må antage, at en del af denne gruppe af den ene eller anden grund ikke kan eller ønsker beskæftigelse inden for det område, hvor de tidligere har afsluttet en uddannelse. I kontrast til dette står en underdrivelse af de øgede administrative omkostninger ved forslaget. Vi og andre interessenter har gentagne gange orienteret om dette forhold, men den hast hvormed lovforslaget og bekendtgørelserne skal gennemføres umuliggør desværre en rationel og kvalificerende debat af de nye bestemmelser og deres konsekvenser.

På vegne af Danske Studerendes Fællesråd

Andreas Birch Olsen
Næsteformand og uddannelsespolitisk ordfører
Tlf.: +45 28 19 45 01
E-mail: andreas@dsfnet.dk